

Mottagare
Socialdepartementet

Remiss. Utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (SOU 2023:56) diarienummer S2023/02669

Yttrande

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag som syftar till att stärka smittskyddet för vissa grupper inom socialtjänsten och att göra en översyn av bestämmelserna om smittbärrpenning. Utredningen föreslår att en lagändring som innebär att en ny extraordinär smittskyddsåtgärd, *flyttning*, införs i smittskyddslagen. Utredningen anser däremot att det inte bör införas någon ytterligare möjlighet till provtagning med tvång än vad som redan finns i smittskyddslagen. Vidare har en översyn av smittbärrpenningen gjorts, men där lämnas inga förslag till ändringar i lagstiftningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och Socialnämnden ifrågasätter de förslag som lämnas i betänkandet avseende ny smittskyddsåtgärd i smittskyddslagen och föreslår att vissa delar och frågor utreds vidare.

Utredningen föreslår extraordinär ny smittskyddsåtgärd i smittskyddslagen som innebär en möjlighet att utan samtycke flytta den som bor i vissa boendeformer enligt SoL eller LSS och som är eller kan antas vara smittad av en samhällsfarlig sjukdom och som genom sitt beteende riskerar att smitta andra boende från sin ordinarie bostad till en annan motsvarande bostad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och Socialnämnden anser att utredningens förslag inte har tagit hänsyn till den enskilde individens och organisationens perspektiv när man föreslår ny lagstiftning som innebär att flytta individer utan samtycke till tillfälliga bostäder. Förslaget innebär också höga krav på smittskyddsläkaren.

Smittskyddslagen är för vissa sjukdomar tillräcklig för att omhänderta personer med smitta liksom den organisation som idag finns för detta. För en pandemisk sjukdom med smittspridningsmönster, inkubationstid och smittsamhetsperiod motsvarande covid-19 krävs en skyndsamhet för att vidta åtgärder som svårligen går att uppnå i befintlig organisation. En sjukdom med ett liknande förlopp som covid-19 innebär också för föreslagen åtgärd flyttning att det krävs ett alternativt boende för personer som insjuknat och ett annat för

personer som kan vara smittade men ännu inte har utvecklat sjukdom.
Resultatet kan för vissa individer bli behov av flertalet flyttar under en kort tid.

Om remissförslagen införs så innebär det behov av en diskussion kring vilka
förutsättningar som finns och eventuella behov av finansiering för att
möjliggöra åtgärden.

Idag finns möjligheten att provta en person med tvång vid misstanke om
allmänfarlig sjukdom. Utredningen anser inte att det bör införas någon
ytterligare möjlighet att förena provtagning med tvång än den som redan finns
i smittskyddslagen. Hälso- och sjukvårdsnämnden och Socialnämnden
instämmer i bedömningen.

Utredningen lämnar inga förslag till ändrad lagstiftning som reglerar
smittbärappeningen. Däremot görs ett antal bedömningar och en större
översyn av socialförsäkringen föreslås.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och Socialnämnden instämmer i att möjligheten
att ekonomiskt bli kompenserad för förlorad arbetsinkomst sannolikt bidrog
till ökad efterlevnad av smittskyddsrekommendationer. De lättnader som
gjordes i perioder avseende intyg som underlag för ansökan om
smittbärappening var viktiga åtgärder för att avlasta sjukvården.

Hälso- och sjukvårdsnämndens och Socialnämndens bedömning är att
föreslagen åtgärd flyttning behöver omprövas då individens och
organisationens aspekter inte kan anses till fullo genomlysta.

Hälso- och sjukvårdsnämndens och Socialnämndens bedömning är att utökade
möjligheter att förena provtagning med tvång inte är aktuellt.

Hälso- och sjukvårdsnämndens och Socialnämndens bedömning är att det
behövs en översyn av socialförsäkringen inklusive smittbärappening.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Socialnämnden

Filip Reinhag
Ordförande

Håkan Ericsson
Ordförande

Marie Loob
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Marica Gardell
Socialdirektör